

Fra vitenskap til beslutningsverktøy for luftkvalitet

Øystein Hov

Vitenskapen om luftforurensninger har endret seg fra å være fokusert på undersøkelse av grunnleggende kjemiske, fysiske og dynamiske prosesser til helhetlige vurderinger og miljøorienterte beslutningssystemer. Vi har mer og mer oppdaget at det er koblinger. Beslutningsverktøy designet av NILU etterstreber å møte disse utfordringer.

NILU spiller en aktiv rolle i utviklingen, markedsføringen, installeringen og bruken av brukervennlige systemer for luftkvalitetsvurderinger. Dette er en viktig forretningside for NILU. Varemerket er AirQUIS og systemet kombinerer på en modular måte de viktigste elementene i en

miljøvurderingsprosess. Dette inkluderer utslipp, målinger, overføringen fra sensorer til databasen og kundeorienterte internett-løsningen for brukerne.

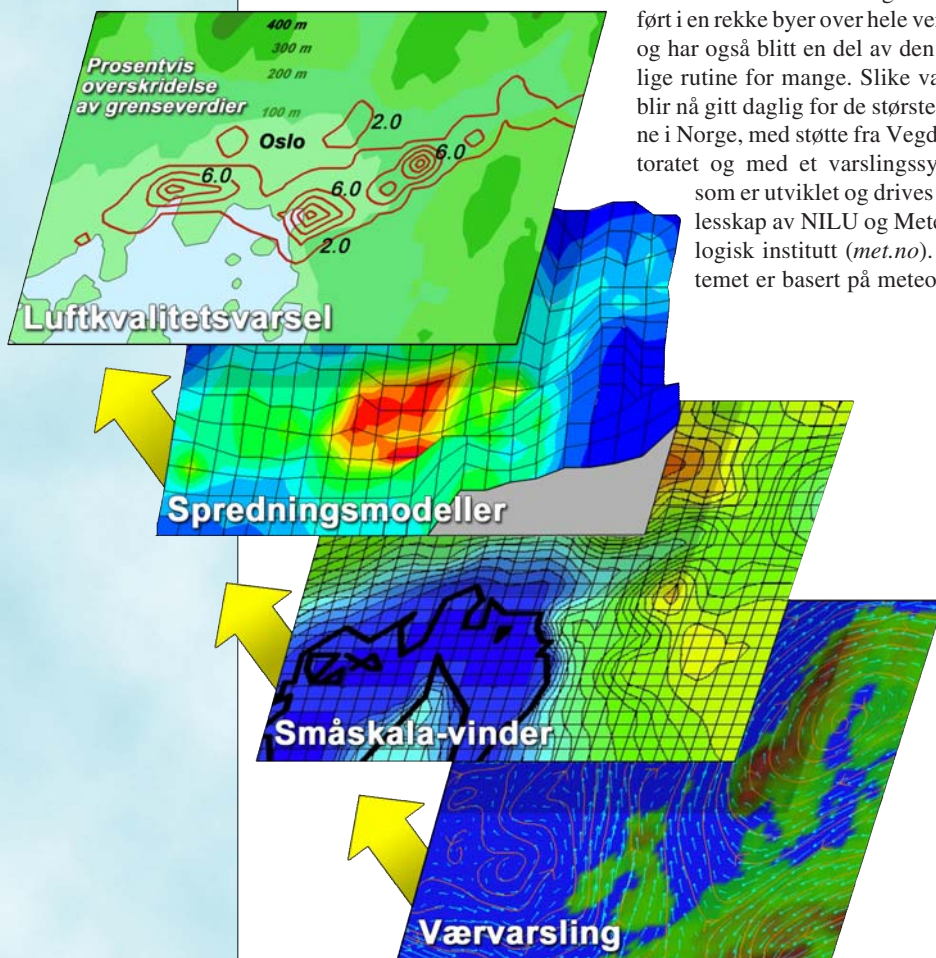
Værvarslet inngår i den daglige rutinen for de fleste mennesker. Det påvirker våre valg både i privatlivet og i yrkessammenheng. I de senere år har luftkvalitetsvarsling blitt innført i en rekke byer over hele verden, og har også blitt en del av den daglige rutine for mange. Slike varsler blir nå gitt daglig for de største byene i Norge, med støtte fra Vegdirektoratet og med et varslingssystem som er utviklet og drives i fellesskap av NILU og Meteorologisk institutt (*met.no*). Systemet er basert på meteorolo-

giske varsler fra *met.no* kombinert med en kjemisk transportmodell fra NILU. Det å få et varsel om morgendagens luftkvalitet kan gi store forandringer for folks livskvalitet.

Luftforskningen som fagområde har gjennomgått en stor utvikling. Tidligere var en fokusert på å studere grunnleggende kjemiske, fysiske og dynamiske prosesser i atmosfæren. Nå består utfordringen i å kombinere denne kunnskapen med annen informasjon. Drivkreftene for endringer i luftkjemien (utslipp) må kvantifiseres. Dette gjelder også for virkningen av atmosfærisk forurensning på helse, vekster, materialer og økosystemer. Kostnadene knyttet til skader eller til å bruke annen teknologi er parametre som må være med i et modellsystem som skal gi en balansert vurdering av hvorledes endringer i luftforurensninger kan endre den økonomiske utviklingen i samfunnet.

NILU bidrar til utviklingen av slike muligheter på mange måter. Vi ser på hvordan observasjoner av atmosfæren gjøres, kvalitetssikres og overføres til brukeren uten forsinkelser. Vi bidrar til å etablere viktige parametersett for drivkrefter og kostnader, og kombinerer informasjon om meteorologiske og kjemiske prosesser på en fornuftig måte.

Prosesen med kommunikasjon med brukerne er særlig viktig. Publikumsbevissthet er et mål i seg selv og presset fra publikum er viktig for å påvirke endringer og politiske beslutninger. Kommunikasjonsprosessen er tradisjonelt sett på som en rettlinjet utvikling fra forskning

og integrering av resultater med sosio-økonomiske vurderinger til helhetlige vurderinger, utvikling av miljøpolitikk og til sist politiske beslutninger. Vi ser mer og mer at det er koblinger og gjensidig påvirkning mellom disse elementene. Dette er en utfordring når kommunikasjonsprosessen skal tilrettelegges, og NILU bygger opp betydelige aktiviteter på dette område, basert på Internett-løsninger.

I anvendelsen av en helhetlig vurderingsmodell med sammenligning av resultatene med målinger, vil en få klarlagt styrker og svakheter ved systemet som så kan rettes opp. Modellutvikleren og brukeren blir eksperter i å bedømme betydningen og kvaliteten av resultatet av modellen. Modellen kan så brukes på ulike scenarier hvor fremtidige utslipp blir anslått på grunnlag av forventede endringer i f.eks. befolkning, teknologi eller andre faktorer som er med på å påvirke forurensningsnivået til å beregne konsentrasjonsfordelinger og videre beregne virkningen på forskjellige sektorer av samfunnet. Modellen har da skiftet karakter til en vurderingsmodell av typen «Hva skjer hvis—», noe som er veldig viktig for analyse og beslutningstaking både i utviklingen av en forurensnings-politikk, i vurdering av lokalisering av ny in-

dustri eller nye veisystemer, eller i analyser av miljøpåvirkningen fra energianlegg, landbruk osv.

Utviklingen av disse verktøyene er en kontinuerlig prosess som pågår ved NILU, i samarbeid med brukerne. På denne måten vil vi hjelpe våre kunder til å finne den mest effektive løsningen på deres miljøproblemer, og i samspill med publikum til å heve kunnskapsnivået og bevisstheten om miljøspørsmål. Vi takker vå-

re kunder for deres støtte i løpet av året 2002.

Oystein Hov

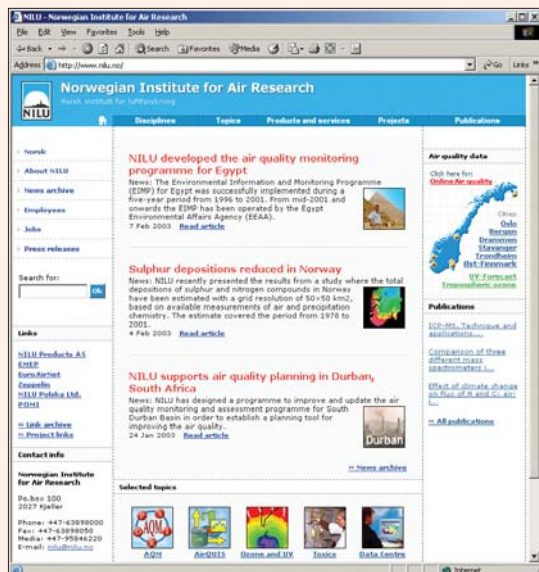
NILU på internett

NILU presenterer de fleste av sine aktiviteter på internett. Web-sidene er organisert rundt temaene *Fagområder*, *Miljøtemaer*, *Produkter og tjenester*, *Prosjekter* og *Publikasjoner*. Under *Fagområder* vil du finne informasjon om utslipp, meteorologi, luftkvalitet, modeller etc., mens *Miljøtemaer* forteller om bakkenært ozon, by og trafikk, klimaendringer, innemiljø m.v.

NILU tilbyr en rekke tjenester og produkter til kunder i Norge og internasjonalt: Forvaltning av luftkvalitet, online overvåking av luftkvalitet, kjemiske analyser, instrumenter og målinger. Klikk på *Produkter og tjenester* og finn ut mer.

Under *Prosjekter* har vi listet noen av NILUs viktigste prosjekter, og under *Publikasjoner* kan man lese sammendrag av NILUs rapporter direkte. Offentlige rapporter kan lastes ned som PDF-filer. Fra internett kan man også bestille papirkopi av NILUs rapporter, faktablader og nyhetsbrev. Følg med for oppdatering på

www.nilu.no

Styrets årsberetning 2002

Virksomhetens art og hvor den drives

Stiftelsen Norsk institutt for luftforskning (NILU) utfører forskning og utredning av tekniske, økonomiske, hygieniske og andre miljømessige spørsmål i forbindelse med forurensning av luft og rensing av luft.

NILU betjener det nasjonale markedet for forsknings- og utviklingsoppgaver innenfor feltet med 65% av omsetningen og har en utstrakt internasjonal aktivitet med 35%.

Det heleide datterselskapet, NILU Products AS, etablert i 1996, har som hovedformål å ivareta morselskapets strategiske eierinteresser og kommersialisering av systemer og produkter utviklet av NILU.

NILUs virksomhet drives fra egne lokaler på Kjeller i Skedsmo kommune og har avdelingskontor i Polarmiljøsentret i Tromsø.

Sentrale oppaver i 2002

Basisbevilgningen fra Norges forskningsråd utgjør 11% av instituttets omsetning. En tredel av bevilgningen er øremerket Strategiske insti-

tuttprogrammer (SIP). De fem SIPer er innen fremtidige arbeidsområder:

- Jordobservasjon
- Organiske miljøgifter – analyse, transport og miljøgifter
- Partikler i luft (PIL)
- Air Quality Management System (AQMS)
- Konsekvensutredninger (felles SIP med de øvrige miljøinstituttene)

Hovedaktivitetene i Tromsø-avdelingen er innen økotoksikologi, jordobservasjon, ozon og UV. Avdelingen har et nært samarbeid med de øvrige institusjonene i Polarmiljøsentret gjennom de felles Senterprogrammene og har tett kontakt med fagmiljøene på Kjeller.

NILU oppnådde i 2002 å bli deltager i et Nordic Centre of Excellence (NcoE)/nordisk senter for fremragende forskning innen biosfære, aerosoler, skyer og klima-vekselvirkninger. Målsetningen er å studere aerosolpartiklers betydning for klimaendringer og helse.

Utvikling og anvendelse av det integrerte miljøsystemet AirQUIS, som kobler sammen målinger, data-behandling, geografisk informasjonssystem (GIS), beregning og presentasjon av luftkvalitet er hovedkomponenter i flere nye prosjekter i løpet av året, både innenlands og internasjonalt, herunder også EU-prosjekter.

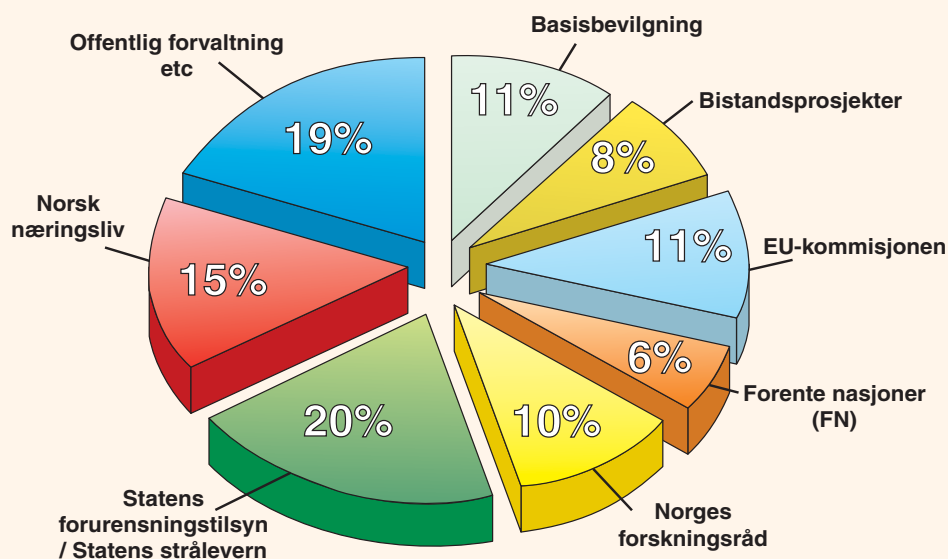
Systemet er vesentlig i overvåkingen av luftkvaliteten i de største byene i Norge. NILU har også utviklet web-løsning for byene slik at måleresultatene er lett tilgjengelig. NILU og Meteorologisk institutt (MI) samarbeider om utarbeidelse av forurensningsprognoser.

NILU har i 2002 nesten fordoblet deltagelsen i EU-prosjekter fra 5. rammeprogram og er nå med i 46 prosjekter, både ordinære prosjekter og tematiske nettverk. De viktigste temaene instituttet deltar i er ozonlags- og UV-endringer, forurensning og klimaendringer, satellittvalideringer, atmosfærekjemiske endringer, partikler i luft, utslipp fra fly, regional og global spredning av miljøgifter, standardisering av målemetoder, elektronisk distribusjon av miljø-data og miljøpåvirkning på bygningsmaterialer.

Overvåking av langtransportert luftforurensning på oppdrag fra SFT er fortsatt en svært viktig oppgave. NILU spiller en sentral rolle i europeiske aktiviteter ved deltakelse i temasenteret for luftkvalitet og klimaendringer. (ETC-ACC) under EEA (EUs miljøbyrå), sammen med MI. På nasjonal basis har SFT gitt NILU i oppgave å være et nasjonalt referanselaboratorium for luftkvalitet. NILU har i mange år vært akkreditert for måling av luftkvalitet og meteorologiske parametere samt for kjemiske analyser.

Kompetanseoverføring til bistandsland er utvidet og omfatter nå Botswana, Egypt, Sør-Afrika, Vietnam og Kina. De viktigste temaene er etablering av infrastruktur for å kartlegge luftkvalitet og utføre til-

Inntekter 2002

taksstudier samt kompetanseoverføring.

Instituttets tradisjonelt sterke stilling innen miljøovervåkning kombinert med kompetanse innen økonomiske virkemidler har gitt nye oppgaver i forskjellige sammenhenger. Det er også gjennomført flere konsekvensanalyser enn tidligere år, til dels med underleverandører fra noen av Miljøalliansens institutter. Selskapet NILU Polska sp. z.o.o. har hatt sitt første driftsår i 2002. Virksomheten er basert på rådgivningssoppgaver innen økonomi og miljøspørsmål og har ved årets utgang fem ansatte. NILU eier 90% av selskapet gjennom NILU Products AS.

Miljøinstituttene stiftet Miljøalliansen AS i januar. Selskapet har som formål å styrke samarbeidet mellom eierne og utføre oppgaver av felles interesse overfor myndigheter og samfunnet for øvrig. De seks eierne er NILU, NIVA, NINA, NIBR, NIKU og Jordforsk.

Fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede og årsregnskapet for 2002 er satt opp på dette grunnlaget.

Utsiktene til den videre drift anses tilfredsstillende basert på en tilstrekkelig kontrakts-reserve ved årets utgang i tillegg til den direkte støtten gjennom Basisbevilgningen og en rimelig forventning om nye kontrakter i 2003.

Arbeidsmiljø

Instituttet har prosedyrer for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet, og det er gjennomført revisjoner av systemet i tråd med «Forskrift om internkontroll – helse og sikkerhet». Det avgis årsrapport til Arbeidstilsynet om tiltak og status.

Det totale sykefraværet sank fra 3,6% til 3,1% i 2002.

Ytre miljø

Virksomheten forurensrer i ubetydelig grad det ytre miljø. Det praktise-

res kildesortering for ordinært avfall, mens spesialavfall leveres til godkjent mottak.

Anvendelse av overskudd

Styret foreslår at årsoverskuddet på kr 2.126.516 i morselskapet, som i konsernet, overføres til annen egenkapital.

Kjeller, 24. mars 2003.

I styret for Norsk institutt for luftforskning

Ole Christian Torpp
Styreleder

Trond Iversen

Terje Johansen

Ingegerd K. Rafn

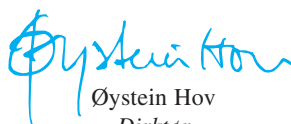
Signe Nämndal

Inga Fløisand

Roland Paltiel

Øystein Hov
Dirktør

Revisjonsberetning for regnskapsåret 2002

Jeg har revidert årsregnskapet for Norsk institutt for luftforskning for regnskapsåret 2002 som viser et overskudd på kr 2 126 516,- for både morselskapet og konsernet. Jeg har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskaps styre og daglig leder. Min oppgave er å uttale meg om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Jeg har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god

revisjonsskikk. God revisjonsskikk krever at jeg planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjonen omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsippene og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjonen også en gjennomgang av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og internkontrollsystemer. Jeg mener at min revisjon gir et forsvarlig grunnlag for min uttalelse.

Jeg mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling pr. 31. desember 2002 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapskikk.
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapskikk.
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse

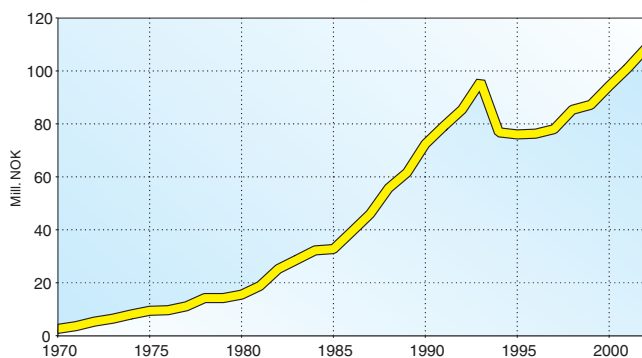
av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 24. mars 2003

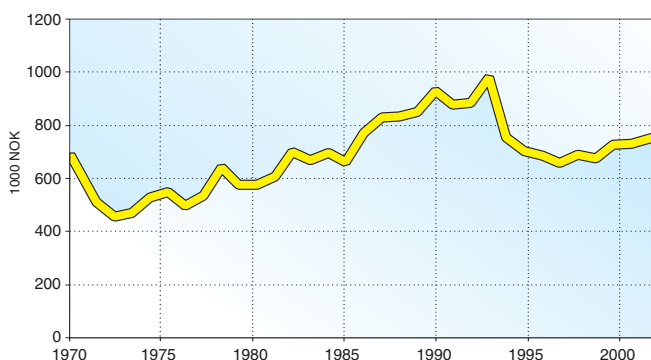
Helge Thorvik

Statsaut. revisor

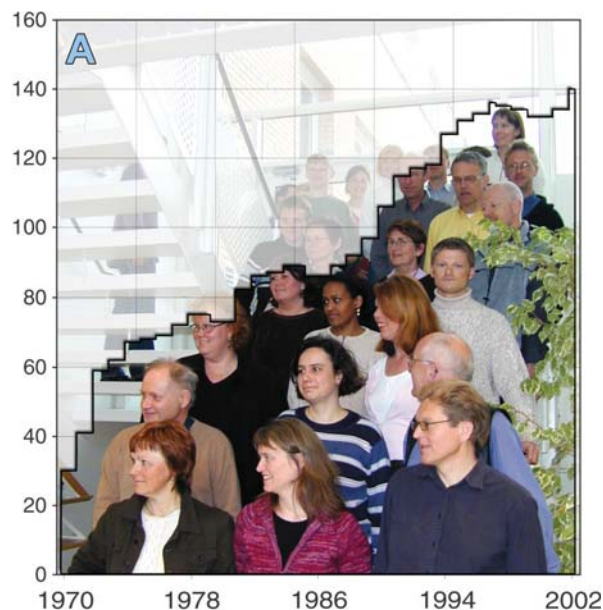
Total regnskap

Inntekter pr. årsverk

Antall ansatte (A)

Resultatregnskap for NILU

	Note	Konsern		Morselskap	
		2002	2001	2002	2001
Driftsinntekter					
Prosjektinntekter	1	96 490 724	89 276 476	96 490 724	89 276 476
Basisbevilgning	2	11 740 000	11 540 000	11 740 000	11 540 000
Produksjonsinntekter		2 554 184	2 112 083	0	0
Salg av varig driftsmidler		0	154 550	0	154 550
Diverse inntekter		265 120	102 841	265 120	102 841
Driftsinntekter		111 050 028	103 185 950	108 495 844	101 073 867
Driftskostnader					
Lønn og sosiale kostnader	3	-63 856 895	-57 856 016	-63 295 403	-57 111 326
Direkte prosjektkostnader	1	-21 764 817	-19 803 262	-21 764 817	-19 803 262
Endring prosjekter i arbeid		-2 034 229	453 346	-2 034 229	453 346
Direkte produksjonskostnader/vareforbruk		-1 120 947	-1 434 145	0	0
Husleie, lys, brensel o.l.		-3 311 108	-3 955 735	-3 311 108	-3 955 735
Forbruksmatr., drift og vedl.		-8 308 690	-9 826 561	-8 183 147	-9 731 730
Reiser og møter		-823 690	-748 878	-823 690	-748 878
Kontorhold		-2 112 253	-2 681 947	-2 112 253	-2 681 947
Andre kostnader		-13 937	-47 521	-13 937	-47 521
Tap på fordring		-100 668	0	-100 668	
Avskrivning	4	-5 347 069	-5 565 476	-5 297 569	-5 513 376
Driftskostnader		-108 794 304	-101 466 197	-106 936 822	-99 140 431
Driftsresultat		2 255 724	1 719 754	1 559 022	1 933 437
Finansinntekter og finanskostnader					
Inntekt fra investeringer i datterselskapet				1 019 742	-973 111
Inntekt fra investering i tilknyttede selskaper	7	809 300	-791 477		
Mottatt aksjeutbytte		0	0		
Renter mor-/datterselskap		0		504 000	
Renteinntekter		1 370 504	1 398 556	1 356 870	1 381 601
Andre finansinntekter		71 884	41 435	53 300	29 365
Rentekostnader	5	-886 071	-1 009 095	-886 013	-1 009 095
Andre finanskostnader		-1 480 405	-322 741	-1 480 405	-322 741
Netto resultat finansposter		-114 788	-683 322	567 494	-893 981
Ordinært resultat før skattekostnad		2 140 936	1 036 432	2 126 516	1 039 456
Skattekostnad på ordinært resultat	6	-14 420	3 024	0	0
Årsoverskudd		2 126 516	1 039 456	2 126 516	1 039 456
Disponering av årsoverskuddet					
<i>Avsatt til annen egenkapital</i>		2 126 516	1 039 456	2 126 516	1 039 456

Balansen for NILU

Eiendeler	Note	Konsern		Morselskap	
		31.12.2002	01.01.2002	31.12.2002	01.01.2002
Anleggsmidler					
Varige driftsmidler					
Nybygg Kjeller	4	23 463 109	27 319 646	23 463 109	27 319 646
Instrumenter/feltutstyr	4	5 666 200	6 050 500	5 666 200	6 050 500
Datautstyr	4	833 500	1 194 500	833 500	1 194 500
Inventar	4	575 700	541 500	575 700	541 500
Varige driftsmidler, NILU Products	4	98 400	147 900	0	0
Finansielle anleggsmidler					
Netto pensjonsmidler		11 600			
Investeringer i datterselskap	7	-10 984	100 000	1 147 449	127 707
Lån til datterselskap	8	110 000	135 000	6 300 000	6 300 000
Investeringer i tilknyttede selskaper	7	981 537	2 101 211	0	0
Investeringer i aksjer	7	5 468 958	3 399 000	129 000	99 000
Depositum/div. andeler		56 750	16 750	56 750	16 750
Sum anleggsmidler		37 254 770	41 006 007	38 171 708	41 649 603
Omløpsmidler					
Varebeholdning, NILU Products	9	1 475 400	1 279 800	0	0
Oppdrag i arbeid	9	7 372 949	9 407 178	7 372 949	9 407 178
Kundefordringer		7 281 681	4 722 215	6 934 395	4 669 351
Fordring på konsernselskap		0	0	1 468 423	987 561
Andre kortsiktige fordringer		1 794 426	1 463 261	1 794 426	1 446 970
Bankinnskudd og kassebeholdning	10	33 252 520	33 415 409	32 498 888	32 933 400
Sum omløpsmidler		51 176 975	50 287 863	50 069 080	49 444 460
Sum eiendeler		88 431 745	91 293 870	88 240 788	91 094 063
Innbetalt egenkapital					
Grunnkapital		10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Opptjent egenkapital					
Annen egenkapital	11	40 939 365	38 812 849	40 939 365	38 812 849
Sum egenkapital		50 939 365	48 812 849	50 939 365	48 812 849
Gjeld					
Avsetning for forpliktelser					
Pensjonsforpliktelser	12	2 083 800	2 110 600	2 083 800	2 109 900
Utsatt skatt		0	0	0	0
Annen langsiktig gjeld					
Pantelån	13	9 832 500	13 084 140	9 832 500	13 084 140
Sum langsiktig gjeld		11 916 300	15 194 740	11 916 300	15 194 040
Kortsiktig gjeld					
Leverandørgjeld		4 694 698	5 861 631	4 644 035	5 781 381
Gjeld til datterselskap		0	0	0	16 599
Forskudd fra oppdragsgivere		7 954 439	7 662 614	7 954 439	7 662 614
Forskudd vedr. forvaltingsoppdrag	1	748 245	3 004 475	748 245	3 004 475
Betalbar skatt		14 420	0		
Skyldige offentlige avgifter	14	5 884 234	4 407 833	5 817 778	4 353 346
Påløpt feriepenger/lønn		6 196 857	5 801 943	6 137 439	5 720 974
Annen kortsiktig gjeld		83 187	547 785	83 187	547 785
Sum kortsiktig gjeld		25 576 080	27 286 281	25 385 123	27 087 174
Sum egenkapital og gjeld		88 431 745	91 293 870	88 240 788	91 094 063

Kontantstrømanalyse

	Konsern		Morselskap	
	2002	2001	2002	2001
Operasjonelle aktiviteter				
Årets resultat før skatter	2 140 936	1 036 4322	126 516	1 039 456
Periodens betalte skatt	0	-45 080	0	0
Tap ved skrotning av gammelt utstyr	0	38 310	0	38 310
Korrigert for ukurans i varebeholdningen	21 714	45 683	0	0
Ordinære avskrivninger	5 347 069	5 565 476	5 297 569	5 513 376
Korrigering av rentekostnad med bidrag fra MD	-104 963	-531 162	-104 963	-531 162
Inntekt. ved bruk av egenkap.metoden vedrørende aksjer	-809 300	0	-1 019 742	0
Kostn. ved bruk av egenkap.metoden vedrørende aksjer	0	791 477	0	973 111
Endring i varelager	-217 314	456 583	0	0
Endring i kundefordringer	-2 610 092	976 853	-2 315 670	244 643
Endring i leverandørgjeld	-1 183 532	384 040	-1 153 945	344 071
Endring i pensjonsforpliktelse	-38 400	-725 400	-26 100	-724 300
Endring i andre tidsavgrensninger	1 172 602	-5 591 046	668 432	-4 919 710
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter A	3 718 720	2 310 800	3 472 097	1 977 795
Investeringsaktiviteter				
Utbetaling ved kjøp av aksjer i tilknyttet selskap	0	-1 190 000	0	0
Innbetaling ved salg av aksjer i tilknyttet selskap	0	-235 000		
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Innbetalinger fra datterselskap	25 000			
Kjøp av aksjer	-30 000	-2 000	-30 000	-2 000
Mottatt aksjeutbytte fra tilknyttet selskap	0	0	0	0
Mottatt tilskudd fra MD vedr. finansiering av nybygget	2 500 000	5 000 000	2 500 000	5 000 000
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	-3 124 970	-2 680 439	-3 124 970	-2 680 439
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter B	-629 970	892 561	-654 970	2 317 561
Finansieringsaktiviteter				
Utbetaling ved ned betaling av langsiktig gjeld	-3 251 639	-5 327 059	-3 251 639	-5 327 059
Utbetaling ved lån til datterselskap	0		0	-1 340 000
Utbetaling ved kjøp av aksjer	0	0		
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter C	-3 251 639	-5 327 059	-3 251 639	-6 667 059
Netto endring i kontanter og bankinnskudd gjennom året A+B+C	-162 889	2 123 698	-434 512	-2 371 703
Beholdning av kontanter og bankinnskudd 1.1	33 415 409	35 539 107	32 933 400	35 305 103
Beholdning av kontanter og bankinnskudd 31.12	33 252 520	33 415 409	32 498 888	32 933 400

Noter til regnskapet

Konsernregnskapet består av morselskapet NILU og det heleide datterselskapet NILU Products AS. Aksjebesittelsen i datterselskapet og alle interne transaksjoner er eliminert.

Med virkning fra 1.1.1999 innførte NILU nye regnskapsprinsipper i samsvar med regnskaps-loven av 1998.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til mulige tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres en uspesifisert avsetning av kundefordringer for å dekke antatt tap.

Note 1: Prosjektinntekter

Forvaltningsprosjektene er, som i tidligere år, trukket ut av resultatregnskapet for å få frem reell omsetning. For 2002 utgjorde forvaltningskostnadene 13,1 mill. kr og for 2001 20,5 mill. kr. Tilsvarende beløp er tatt ut av direkte prosjektkostnader. Forskuddsinnbetaling på forvaltningsprosjektene er satt opp som egen post i balansen for 2002 med kr 748.245 og for 2001 med kr 3.004.475.

Note 2: Basisbevilgning

		2002	2001	2000
Grunnbevilgning	Kap. 1410	8 340 000	8 140 000	8 055 000
Instituttprogram	Kap. 1410	3 400 000	3 400 000	3 100 000
Sum		11 740 000	11 540 000	11 155 000

Note 3: Ansatte, godtgjørelse m.m.

	2002 Konsern	2001 Konsern	2002 Mor- selskap	2001 Mor- selskap
Lønn	50 937 969	46 915 803	50 560 339	46 363 052
Arbeidsgiveravgift	7 463 132	6 928 047	7 403 003	6 846 689
Pensjonskostnader	4 055 497	3 769 568	4 022 268	3 733 275
Bistand fra konsernselskapet	101 568	72 970		
Endring i pensjonsforpliktelse	-38 400	-725 400	-26 100	-724 300
Andre personalkostnader	1 337 129	895 028	1 335 893	892 610
Sum lønnskostnader	63 856 895	57 856 016	63 295 403	57 111 326

Daglig leder har mottatt en samlet godtgjørelse på:	NOK 688 357
Det er utbetalt en samlet godtgjørelse til styret på:	NOK 169 500
Gjennomsnittlig antall ansatte:	138,5
Revisorhonorar for konsernet, gjelder kun revisjon:	68 350

Note 4: Varige driftsmidler

	Nybygget NILU	Instruments NILU	Data- utstyr NILU	Kontor- utstyr NILU	Sum Mor- selskap	Drifts- midler NILU Products	Sum Konsern
Anskaffelseskost 01.01.2002	73 070 514	48 306 432	11 524 248	4 957 819	137 859 013	260 661	138 119 674
Tilgang i året		2 361 584	573 185	190 200	3 124 969	0	3 124 969
Avgang i året		- 11 160	- 171 823		- 182 983		- 182 983
Anskaffelseskost 31.12.2002	73 070 514	50 656 856	11 925 610	5 148 019	140 800 999	260 661	141 061 660
Akkumulerte avskrivning 01.01.2002	45 750 868	42 255 932	10 329 748	4 416 319	102 951 591	112 761	103 064 352
Årets ordin. avskrivning	1 461 500	2 745 884	934 185	156 000	5 297 569	49 500	5 347 069
Tilleggsavskrivning	2 395 037				2 395 037		2 395 037
Tilbakeførte avskrivninger		-11 160	-171 823		- 182 983		- 182 983
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2002	49 607 405	44 990 656	11 092 110	4 572 319	110 262 490	162 261	110 424 751
Bokført verdi 31.12.2002	23 463 109	5 666 200	833 500	575 700	30 538 509	98 400	30 636 909
Avskrivningssatser	2,0%	20,0%	25,0%	12,5%		20,0%	

Note 5: Rentekostnad

Rentekostnadene kommer vesentlig i forbindelse med pantelånet på nybygget. Finansieringsstøtte fra MD for 2002 til nybygget på 2,5 mill kr er benyttet til en reduksjon av rentekostnaden med kr 104.963 og tilleggsavskrivning med kr 2.395.037.

Note 6: Skatter

NILU er fritatt for skatteplikt for hovedvirksomheten. Datterselskapet er skattepliktig, og skatteposisjonene fremkommer nedenfor.

Beregning av årets skatter:	
Ordinært resultat før skattekostnad	1 034 162
Renteinntekt skatteoppgjøret for 2001	-300
Tilbakeført resultat tilknyttete selskaper	-809 300
Endring i forskjell mellom regnskaps- og skattemessige verdier	35 016
Årets skattegrunnlag	259 578
Underskudd til fremføring fra 2001	-208 000
Til beskatning i 2002	51 578
Betalbar skatt = 28% av 51.500	14 420

Av forsiktighetshensyn er det ikke beregnet utsatt skattefordel.

Note 7: Aksjer

NILU Products AS er heleid med kr 750.000 i aksjekapital.

NILU har pr. 31.12.2002 aksjer i følgende selskaper:

Selskap	Aksje- kapital	Antall aksjer eid	Pålydende pr. aksje	Bokført verdi
Campus Kjeller AS	246 700	80	100	86 000
Instdata AS	100 000	40	100	4 00
Polarmiljøsentret AS	60 000	14	500	7 000
Norrøna Barnehage AS	60 000	1	2 000	2 000
Miljøalliansen AS	150 000	30	1 000	30 000
Sum				129 000

NILU Products AS har pr. 31.12.2002 aksjer i følgende selskaper:

Tilknyttete selskaper er	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eier- andel	Stemme- andel
NILU Polska Ltd.	2001	Polen	90 %	90 %
Unilab Analyse AS	1998	Tromsø	49 %	49 %
Environmental Systems AS	1999, 2000 & 2001	Fredrikstad	34 %	34 %

Selskapene er fra og med 1999 regnskapsført etter egenkapitalmetoden, se tabell nedenfor.

	NILU Polska Ltd	Unilab Analyse AS	Environmental Systems AS	Sum
Anskaffelseskost	100 000	1 500 000	2 040 000	3 640 000
Balanseført egenkapital på kjøpstidspunktet	100 000	1 048 078	2 040 000	3 188 078
Goodwill		451 922		451 922
Inngående balanse 1.1.2002				
herav uavskrevet goodwill	100 000	969 704	1 131 507	2 201 211
		-180 611		-180 611
Solgt 2002			-2 039 958	-2 039 958
Andel årets resultat	-110 984	102 083		-8 901
Avskrevet goodwill 20%		-90 250		-90 250
Resultat ved salg av aksjer			908 451	908 451
Utgående balanse 31.12.2002	10 984	981 537	0	970 553

Note 8: Lån til datterselskap

Morselskapet har lånt kr 6 300 000 til NILU Products AS i forbindelse med aksjekjøp. Det er beregnet renter i 2002 som utgjør kr 504.000. NILU Products har lånt kr 110.000,- til NILU Polska.

Note 9: Oppdrag i arbeid og varebeholdning

Verdien av oppdrag i arbeid består av utført prosjektarbeid som ikke er fakturert. Fakturerbar verdi er nedskrevet med 20% en bloc som tidligere år. I tillegg er det nedskrevet etter vurdering av hvert enkelt prosjekt med hensyn til risiko for overskridelse. Dette medfører at avsetning fra år til år kan variere noe også prosentvis.

Pr. 31.12.2002 er avsetningen noe høyere enn ved forrige årsskifte, og %-vis avsetning av fakturerbar verdi er 41%. Avsetningen anses forsvarlig etter konkret vurdering av den fakturerbare verdi for enkelte oppdrag.

	31.12.2002	31.12.2001	31.12.2000	31.12.1999
Fakturerbar verdi	12 537 186	14 320 972	12 542 290	13 340 590
Avsetning	5 164 237	4 913 794	3 588 458	4 025 718
Oppdrag i arbeid	7 372 949	9 407 178	8 953 832	9 314 872
Avsetning i % av fakturerbar verdi	41%	34%	29%	30%

Varebeholdning i datterselskapet er vurdert til anskaffelseskostnad.

Note 10: Bundne midler

Av bankinnskuddet er kr 2.982.048 bundet i skattetreksmidler, hvorav kr 2.940.865 i morselskapet.

Note 11: Annen egenkapital

	Konsern	Mor- selskap
Annen egenkapital pr. 1.1.2002	38 812 849	38 812 849
Disponeres i 2002	2 126 516	2 126 516
Annen egenkapital pr. 31.12.2002	40 939 365	40 939 365

Note 12: Pensjonsforpliktelse

Selskapets pensjonsforpliktelse dekkes via Statens Pensjonskasse (SPK) som alle ansatte er medlem i.

I forbindelse med innføring av den nye regnskapsloven har selskapet beregnet sin netto pensjonsforpliktelse etter ny norsk regnskapsstandard. Aktuarberegningen er utført av Statens Pensjonskasse og bygger på forventet avkastning 7%, diskonterings-rente på 6%, årlig lønnsvekst 3,3% og årlig G-regulering på 2,9%.

	Konsern	Mor-selskap
Årets kostnadsførte pensjonsforpliktelse består av:		
Netto endring i pensjonsforpliktelse:	-38 400	-26 100
Innbetalt pensjonspremie:	3 531 969	3 501 740
Innbetalt til premie til AFP:	528 089	520 529
Sum	4 021 658	3 996 169

Note 13: Pantstillelser - nedbetaling av lån

Av selskapets gjeld er kr 9.832.500 sikret med pant i bygningen som pr. 31.12.2002 hadde en bokført verdi på kr 23.463.109.

Note 14: Merverdiavgift

I forbindelse med merverdiavgiftsreformen som ble innført 1.07.2001 er det oppstått diskusjon om tilskudd til forskningsinstituttene skal ses på som omsetning utenfor merverdiavgiftsloven. Dette vil ha betydning for størrelsen av fradragretten for inngående merverdiavgift. Flere forskningsinstitutter har tatt problemet opp med Finansdepartementet, og det ventes avklaring i løpet av 2003.

NILU har i sine regnskaper krevd fullt fradrag for inngående merverdiavgift. Hvis dette ikke blir godtatt av Finansdepartementet må det innbetales ca. 2,5 mill. kroner. Det er ikke foretatt noen avsetning i regnskapet for dette beløpet.